

КПСС XXV СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА
МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 222 (5571).

12

Н О Я Б Р Ъ
Ч О Р Ш А Н Б А

1975 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

ЯНГИЙЎЛ районидagi «Интернационал» колхози азаматлари йиллик планини ошириб бажаришган бўлса-да пахтазорда курашми бўшаптирмайди. Улар ҳосилини сўғити грамларигача йиғиб-териб олиб республикамизнинг 5 миллион 200 минг тонналик улкан хирмонига муносиб ҳисса қўшиб учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Бу ишда илғор меҳанизатор Н. Айвазов ҳам актив қатнашмоқда.

А. Абалаян фотоси.

ҲАР БИР КУН ЗАРБДОР БЎЛСИН

Мамлакатимиз ҳалқ ҳужалиқчи ривожлантиришда катта-катта муваффақиятларга эришилган, шу тўғрисида, совет кишилари қалбига олам-олам қувонч бахш этган, уларнинг ойна-Батаи билан гуруланишларини, Коммунистик партияга садоқатини янада кучайтирган тўқтинчи беш йилликнинг сўғити йил ҳам тугаб бормоқда. Яна салкам бир ярим ойдан кейин у тарихий айланма. Лекин бу йилнинг исми юн жуда бой бўлди, ўзгача жаранглади. Унинг ҳар бир кун, ҳар бир соати улкан меҳнат зафарлари билан ишониланган турди ва турмоқда.

Областимиздаги барча шаҳар ва қишлоқлар меҳнаткашлари ҳам умуман беш йиллик, шунингдек ақилуловчи йил давлат планлари ва зиммага олдинчи юксак социалистик мажбуриятлари шараф билан бажариш учун мусобақа байроғини тобора баланд қўтариб килмоқдалар. Айниқса, КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездининг катта-катта меҳнат соғалари билан ишониланган юзасидан давлати, кишилик тарихида янги давр очган Улғу Октябрь социалистик революциясининг 58 йиллиги муносабати билан Чакириқлари барча сановат корхоналари, қурилиш, транспорт, алоқа ташкилотлари ишчи-хизматчилари куч-ғайратини мислизи авж олдириб қўйди, уларнинг ижодий ташаббуслари кўламини янада кенгайтирди. Ишлаб чиқариш илғорлари ва пешкада коллективларнинг ватанпарварлик ташаббуслари, бой тажрибалари умумхалқ мулкига айланиб, ҳамма жойда меҳнат кўрсаткичларининг яхшиланганига ҳизмат қилмоқда. Аксарият коллективлар меҳнатда ажойиб зафарлар қўчаётганликлари ҳақида ойна-Батаимиз, жонқон партияимизга галлаба рапортилари бермоқдалар.

Областимиз меҳнат аҳли тугалловчи йилни экономиканинг барча жаҳаларини юксалтиришда арзғунлик ютуқларини қўлга киритган ҳолда ақилуловчи. Тошкент шаҳар ва пойтахт области меҳнаткашлари мамлакатимизда биринчилар қатори тўқтинчи беш йиллик план топириқлари шараф билан адо этилганлиги ҳақида рапорт берди. Пахта даладаридан келаятган қувонли хабарларнинг кети улашмапти. «Оқ олтин» тайёрлаш давлат планининг муваффақиятли уд-

дасидан чиққан азамат деҳқонларимиз 430 минг тонналик улкан хирмон яратиб ҳақида эл-юрт олдига берган ваъдаларни тўла бажариладиган кун тобора яқинлашиб келмоқда.

Кам чиқми билан кўпроқ ва сифатли маҳсулот тайёрлаш мусобақа шiori қилиб олган аксарият сановат корхоналари коллективларининг меҳнат жасорати таҳсинга сазовордир. Улар социалистик мусобақанинг турли формаларидан оқилона фойдаланиш тўғрисида план ва мажбуриятларни тўла ва ошириб бажаришга эришмоқдалар. Бундай илғор коллективлар, беш йиллик зарбдорлари барча шаҳар ва районларда жуда кўп. Улар областимиз экономикасининг етакчи тармонини ҳисоблаган сановат ишлаб чиқаришнинг ривожлантириш юзасидан КПСС XXIV съезди Директивларида қўйилган барча вазирларнинг муддатидан илгори бажарилишига муносиб ҳисса қўшдилар.

Олмалик кон-металлургия комбинати, Тошкент электрон техника заводи, Чкалов номида самодетозоник ишлаб чиқариш бирлашмаси, Ўзбекистон металлургия заводи, «Ташселъман», Тошкенткабель, «Минионд» заводлари ва бошқа кўплаб корхона коллективларининг областимиз сановатчилари ютуқларидан узушлари салмоқлидир. Бу корхоналар маммурияти, партия, касаба союз ташкилотлари ишчи-хизматчилари куч-ғайратини, ижодий фикрини, ишчилик билан биргаликда барча вазирларнинг сўзидан бажарилишига сафарбар этмоқдалар. Бунда, айниқса, ишлаб чиқаришнинг самардорлигини тўғрисида оширинишга жиддий эътибор бермоқдалар. Шунинг учун бу корхоналарда ишлаб чиқариш резервлари кўпайиб ишга солинмоқда. Натияжада ҳар бир асбоб-ускуна, умуман ишлаб чиқариш қувватларидан, ишчи кучи ресурсларидан умумли фойдаланилмоқда. Олиб борилаётган барча ташкилий-техникавий, оммавий-сиёсий, тарбиявий ишлар ҳам шу мақсадга бўйсундирилмоқда.

Областимиз сановатчилари ишда камчиликларга ҳам йўл қўйилмапти. Сановатчиларимизнинг ўтган ўй олдига ишлари ақилуловчи кўрсатиб турипти. Айрим завод-фабрикалар коллективлари маҳсулот реализацияси, меҳнат умумдорлигини ошириш, таъмирчилик

қамайтириш, маҳсулот сифатини ошириш, жағғария олиш юзасидан ўз вазирларини бажаришнинг ула-сидан чиқинилмапти. Натияжада давлатга бир неча миллион сўмлик кам маҳсулот етказиб берилди.

Олмалик химия, Тошкентдаги экскаватор, «Ўзбексельман», «Чириксельман» заводлари сўғити ойларида ишчи асха сўғитириб юбордилар. Қатор корхоналарда ишлаб чиқариш қувватларидан сўст фойдаланилтипти, иш бир меърада бормайпти, материаллар ва хом ашёларнинг орқига сарфланганига йўл қўйилмоқда. Бундай аҳволни тезда бартараф этиш керак.

Ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самардорлигини ошириш, ҳўжалиқни юртнинг устулларини тақомиллаштириш соҳасида ҳали жуда кўп камчиликлар бор. Социалистик мусобақани ташкил этиш, ишлаб чиқариш қувватларини жадал ишга тушириш ва улардан тўлароқ фойдаланиш, планлаштириш ва иқтисодий раббатлантириш тақомиллаштириш, фан ва техника ютуқларини, илғор тажрибани ишлаб чиқаришга жорий қилиш, бутун ҳўжалиқ ишининг сифатини яхшилашда фойдаланилмагган резервлар ҳали жуда кўп. Ана шу резервларнинг қийриб топиш ва ишга солиш партия ташкилотларининг, ҳар қандай давлатнинг раҳбарларининг, ишлаб чиқаришдаги барча меҳнаткашларнинг муқаддас ва шарафли бурчидир. Маблағ, хом ашё, ёқилғи, материалларини сарфлашда тежамкорликка қаттиқроқ риоя қилиш, ҳўжалик масалаларини ҳал этишга иббатан баъзан учраб турадиган бюрократларча ёндошишнинг зудлик билан йўқолиш керак.

Тўқтинчи беш йиллик тугашига эа вақт қолди. Сановат ишлаб чиқаришнинг барча соҳаларида унинг муваффақиятли яқиланишига эришиш шу йилнинг асосий вазифасидир. Ҳар кун зарбдорча меҳнат қилиш барча коллективлар, ишчи-хизматчиларининг шiori бўлиб қолсин керак. Шунинг эсдан чиқармаслик лозимки, ҳал қилувчи сўғити гвартада иш қанчалик яхши бурса, тўқтинчи беш йиллик ҳақи шўналик қўнғилдагилек тугалланади, келгуси ўнги беш йиллик учун мустақдам пойдевор қўйилди.

ИЛҒОРЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Сурхондарё областига берилди. Бу область пахта тайёрлаш йиллик ҳалқ ҳўжалиқ планини 105,6 процент, шу жумладан илгичка толали пахта тайёрлаш планини 104,4 процент бажарди ва ўн қулиқда пахта тайёрлашнинг 4,8 процент, шу жумладан илгичка толали пахта тайёрлашнинг 8,2 процент, машина термини 5,3 процент қўнғитириш таъминлади. Байроқ Самарқанд облаstdan олиб берилди.

Ўзбекистон Компартияси

Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Сурхондарё областига берилди. Бу область пахта тайёрлаш йиллик ҳалқ ҳўжалиқ планини 104,8 процент бажарди ва ўн қулиқда пахта тайёрлашнинг 6,6 процент, машина термини 8 процент қўнғитириш таъминлади. Байроқ Сирдарё облаstdan олиб берилди.

Ўзбекистон Компартияси

даги Шеробод районига берилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Термиз районига қолдирилди.

Ўзбекистон Компартияси

КРЕМЛДА УЧРАШУВ

КПСС Марказий Комитети Сийсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. В. Подгорний ва КПСС Марказий Комитети Сийсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико 10 ноябрда қуни Кремлда ГФРнинг федерал президенти В. Шеель ва федерал канцлер ўрнбосира, ГФР ташқи ишлар федерал министри Г. Д. Геншер билан учрашдилар.

Бўлиб ўтган суҳбат вақтида кейинги йилларда СССР билан ГФР ўртасида муносабатларни нормаллаштириш ва ҳар тарафлама кенгайтириш, ҳар иккала давлат ҳалқларининг манфаатларини, тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустақимлашнинг назарда тутиб, самарали ҳамкорлиқни йўлга қўйиш сари юз берган бўрилиш муҳим аҳамиятга эга эканлиги уқтириб ўтилди. Томонлар Совет-Иттифон билан Германия Федератив Республикаси ўртасида турли соҳаларда муносабатлар тиймай кенгайди ва тақомиллашди, деб ишонч билдирдилар ва шу йўлда самарали куч ва ғайрат сарфлашга аҳд қилганликларини таъкидладилар.

Суҳбат ошқора ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

(ТАСС).

430.000 ТОННА ПАХТА УЧУН

ОБЛАСТ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 11 НОЯБРАГА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Ҳалқ ҳўжалиқ планига нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — район дар, иккинчи стун — бир кунда топирилган пахта, учинчи стун — мавсум бошидан бери, тўртинчи стун — бир кунда машинада терилган, бешинчи стун — мавсум бошидан бери.				
Юкори Чирчиқ	0,05	131,68	—	132,44
Қуйи Чирчиқ	0,19	129,66	0,05	129,44
Янгийўл	0,34	122,61	0,05	114,59
Чиноз	0,07	114,26	0,09	131,18
Оққўрғон	0,15	113,86	0,05	105,70
Бўка	0,12	112,88	0,10	111,31
Бекобод	0,23	110,66	0,03	105,22
Пискент	0,08	104,69	—	93,69
Ўрта Чирчиқ	0,12	104,40	—	100,96
Область бўйича	0,15	114,36	0,04	111,72

ТЕЗ ВА СОЗ ҚУРАЙЛИК

Республика қурилиш ва монтаж ташкилотларининг коллективлари Улғу Октябрь социалистик революциясининг 58 йиллигини, КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, капитал маблаглар самардорлигини ошириш ҳамда қувват ва объектларини ишга туширишни тезлаштириш соҳасида янги-янги муваффақиятларга эришдилар.

Моддий-техника ва одам ресурслари ишга тушириладиган ҳамда энг муҳим қурилишларга жалб этилиши тўғрисида улар 1975 йилнинг январь-октябрида 1974 йилнинг шу давридагига нисбатан 8 процент кўп капитал маблагларини ўлаштирдилар ва қурилиш-монтаж ишларини бажардилар.

Министрликлар ва идораларнинг пудрат қурилиш-монтаж ишлари 10 ойлик планини бажариши қуйидагича бўлди: (биринчи стун—шу йилнинг январь-октябрга оид бўлган планининг бажарилиш процент ҳисобида, иккинчи стун — октябр олдига бўлган планининг бажарилиш процент ҳисобида, учинчи стун — шу йилнинг январь-октябрга оид бўлган планининг бажарилиш ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан процент ҳисобида).

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрилиги	100,6	100,2	103,0
Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиш министрилиги	100,2	102,0	105,0
Ўзбекистон ССР махсус монтаж қурилиш министрилиги	103,0	102,0	103,0
Главгашкентстрой	101,0	101,0	100,1
Узколхозстрой	102,0	100,4	112,0

Мелiorация ва сув ҳўжалиқи министрилиги	102,0	104,0	122,0
Ўзгавестрой	103,0	100,3	111,0
Ўзбекистон ССР Автомобиль йўллари қуриш ва уни ишлатиш министрилиги	104,0	104,0	104,0
Главсредизмострой (Ўзбекистон ССР территорияси бўйича)	102,0	103,0	114,0

Ўзбекистон ССР Минтаж ва махсус қурилиш ишлари министрилиги ва Главгашкентстрой коллективлари беш йиллик пудрат қурилиш-монтаж ишлари планини муддатидан илгари 1975 йилнинг октябрга ойда бажардилар.

Аммо баъзи қурилиш ташкилотлари ишга тушириладиган айрим объектлардаги ишларни, шу жумладан, ҳалқ истеъмолий моллари ишлаб чиқариладиган, соғлиқни сақлаш, маъшии хизмат объектларини, болалар муассасалари ва ҳўнар-техника билим юрталаридан ишларни сусткашлик билан олиб бораптилар. Қурилиш ва монтаж ташкилотлари коллективларининг вазифаси йўл қўйилган қолдиқларни йил охиригача қолган вақт ичида етказиб олишдан иборатдир.

Ишга тушириладиган қурилишларнинг тақдирини, қурилиш коллективларининг иқтисодий ҳўрсаткичлари биринчи навбетада онгли меҳнат, маҳорат ва ушқоқликка боглиқ. Объектларни юкори сифатли битказиб, тезроқ ишга тушириш-қурувиладиган социалистик мусобақасидаги асосий йўналиш ҳисобланади. Партия, совет, касаба союз ва комсомол органлари шу ишларга диққат-эътибор бериб турмоқликларини керак.

СССР ДАВЛАТ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТЛАРИ

Суратларда: архитектура бўйича СССР Давлат мунофоти лауреатлари (чапдан ўнгга) архитекторлар — Ф. Ю. Турсунов, Ю. А. Халдеев, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор — Л. Т. Адамов, С. Р. Одилов, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор — А. В. Якушев, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор — М. Усмонов, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор — А. Усмонов фотоси.

ЭНГ ҚИЗИҚАРЛИ ҲАЁТ

М. И. КАЛИНИН ТУҒИЛГАН
КУНИНГ 100 ЙИЛЛИГИГА

Даҳқон, ишчи, революционер, Коммунист партия ва совет давлатининг кўзга кўринган ар-бобларидан бири, ешларнинг эҳкам тарбиячиси, талантли про-пагандист ва публицист — бу сифатларнинг ҳаммаси бир ин-сонида — Михаил Иванович Кали-нинда бирлашган эди. Совет ки-шилари у туғилган куннинг 100 йиллигини шу йил 19 ноябрда нишонлайдилар.

Михаил Иванович Калининнинг бутун онгли ҳаёти халққа, ишчи-лар синфи иш учун, социализм куриш учун курашга бағишлан-ган эди. Петербургдаги Путилов заводнинг 20 йил ишчиси Ка-линин революционернинг ма-шққатли йўлини таллади — Ле-нин тузган «Ишчилар синфини озод қилиш учун кураш» соҳи-га кирди.

Ленин билан бирга ва унинг раҳбарлигида Михаил Иванович завод ва фабрикаларда марксист-тик туғараклар тузиш борасида катта ишлар олиб борди, бу ту-ғаракларнинг бирлашишига, Ко-ммунист партиянинг асосини барпо этишга кўмаклашди. 1898 йилдаги биринчи Конгрессда у ма-на шу партия сарфига кирди.

Актив сийсий фаолияти учун, станка ва иш ташлашларда кат-нашгайлиги учун, чор махмура-ли Калининни бир неча марта қа-моққа ташлашди. Турма ва сур-гунлар ҳам унинг эътиқодини ўз-гартирмади, балки аксинча

пролетариат иш учун кураш олиб бориш йўлидаги эрк ва катъиятини тоблади. Калинин ба-лоғатта етган шундай деган эди: «Говяй, буткул жамоат манфат-ларидан иборат, тўла, мақсадага йўналтирилган ҳаёт ер юзидаги энг яхши, энг қизиқарли ҳаёт-дир». Бу сўзлар катта-кичик ҳар бир нарсда ҳеч қачон коммуни-стик эътиқодидан чекинмаган ин-соннинг шахсий тажрибаси тақо-зоси билан айтилган эди.

1917 йилнинг Октябры куллари-да Калинин партиянинг Петро-град ташкилоти раҳбарларидан бири бўлди, бошқа ленинчилар билан бирга қуролли қўзғолонга бевоисита бошчиликти қилди. Бу қуролли қўзғолон буржуазия ҳо-кимиятини ағдариб ташлаб, жа-ҳонда биринчи меҳнатқашлар давлатини барпо этишга асос сол-ган эди.

Революциядан сўнг партия дар-ҳол М. И. Калининни масъуля-ти лавозимга — Петроград ша-ҳар маҳкамаси раислигига тайин-лади. У ўзига ҳо қатъийлик ва ишчанлик билан шаҳарда ре-волюцион тартиб ўрнатди, озиқ-овқат таъминотини ташкил этди,

шаҳар муассасалари ишини йўлга қўйди. 1919 йил мартда, Бутунрос-сия Марказий Ижроия Комитети (ВЦИК)нинг биринчи раиси Яков Свердлов вафот этганда В. И. Ле-нин бу лавозимга Калининни таъ-сис этди. СССР ташкил этилгандан сўнг, 1922 йили М. И. Калинин Марказий Ижроия Комитети (ВЦИК)нинг, кейин эса СССР Олий Совети Президиумининг раиси қилиб сайланди. Давлатнинг бу олий органи ва совет мамлаката-нини қонуни чиқарувчи ҳокимияти-ни у дотрлик умрининг охиригача бошқариб борди.

Михаил Иванович мамлакат бўй-лаб кўп кездарди. Унинг айниқса миллий республикаларга қилган сафари катта аҳамиятга эга бўл-ган эди. Бу республикаларда у совет халқлари қардошлик итти-фоқининг заруриятини меҳнат қашларга тушунтирди. У кўп миллий давлат — Совет Соци-алистик Республикалар Иттифоқини вужудга келтириш ишига катта ҳисса қўйди.

Калинин совет давлатчилигининг таланти тузувчиси эди. Унинг бе-восита иштирокисида социалистик

демократия қарор топиб, ривож-ланб борди, давлатни бошқа-ришга меҳнатқашларнинг тобора янги қатламлари жалб этила бор-ди. СССР ва РСФСР асосий қо-нунининг талайгина сатрлари ва формулировкаси халқ президен-тининг доволоти билан битилган. Калинин 1936 йилги СССР Консти-туциясини ишлаб чиқиш бўйича комиссия аъзоси бўлган, РСФСР Конституциясини ишлаб чиқиш бўйича комиссияга бошчиликти қилган.

Калинин халқ билан яқин ало-қада эди, меҳнат кишинининг ҳаётини яқин биларди. Москва проспектидаги унинг қабулхона-си эшиги бу ерга келувчилар учун доимо очик эди. Ҳозир Москвадаги бу проспект Калинин номи билан аталади. Бу ерга ҳар ким истаган масаласи бўй-ча келиши мумкин эди. Келган одам ўз сўзини эйтиб бериш билан тинглашларини, агар унинг илти-мос қонуний бўлса, бу илтимос шубҳасиз қондирилишини би-ларди.

Совет давлатининг бошчилиги Калинин СССРнинг чет эл мам-лакатлари билан нормал, яхши қўшнчилик муносабатларини ўрнатиш учун кўп иш қилди, ўзи-ни узқини қўрувчи талантли дип-ломат сиратида намойиш этди. Совет Иттифоқи билан капита-лизм дунёсининг энг катта де-валти — АҚШ ўртасида диплома-тик муносабатлар ўрнатилиши

унинг номи билан боғлангандир.

Совет раҳбарлари, шу жумла-дан Калинин совет ва америка халқлари ўртасида дўстлиқни ақлаб чиққан АҚШ давлат ар-бобларини қўллаб-қувватлаган эдилар. Натижада совет-америка дўстлиги муносабатларини ўрне-тиш гоялари ўзига йўл очган эди. 1933 йилнинг кузида АҚШ пре-зиденти Франклин Рузвельт дип-ломатик муносабатлар ўрнатиш тўғрисида музокараларни бош-лаш учун Совет ҳукуматиға тақ-лиф юборди. Бу тақлиф Совет ҳукумати томонидан қўллаб-қув-ватланди. АҚШ президентиға жа-воб мактубида М. И. Калинин шундай деб ёзган эди:

«Икки буюк республика — СССР Иттифоқи ва Америка Қўш-ма Штатлари ўртасида 16 йил давомида мавзуда бўлиб турган ҳолат — оддий алоқа воситалари йўлини ва бу алоқалар ўрнати-лган пайтда қўрилиши мумкин бўлган манфаатдан маҳрум бў-либ турлигалигини мен доимо мулҳоқонорал ва афсуслан-тирадиган ҳолат ҳисоблаб келар-дим. Мен шунини қувонч билан таъкидламоқчиманки, сиз ҳам шундай ҳулосага келибсиз...»

— Буюк кишилар тарихига на хос бўлиб қолмайдилар. Улар за-мондошлар сафларида бўладилар. Ўз ҳаёт намунаси билан, ўз гоялари билан барҳаёт ки-шиларга юксак идеаллар учун курашда ёрдам берадилар. Ми-хаил Иванович Калинин ана шун-дай кишилар тоифасидан эди.

Анатольев ТОЛМАЧЕВ,
[АПН].

ОБЛАСТЬ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 11 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — ҳўжалиқлар, иккинчи стун — жами тошпирланган пахта, учинчи стун — шу жумладан машинада терилгани, тўртинчи стун — районлар. (Планга нисбатан процент ҳисобда).

КОЛХОЗЛАР

1. «Коммунизм»	159,31	135,33	Янгийўл
2. «Москва»	140,94	136,02	Қўйи Чирчиқ
3. Навоий номи	140,47	146,29	Янгийўл
4. «Политотдел»	138,52	147,91	Қўйи Чирчиқ
5. «Партия XX съезда»	136,13	136,75	Бўка
6. «Ленинский путь»	135,54	155,38	Қўйи Чирчиқ
7. Охунбобоев номи	135,40	137,33	Ўрта Чирчиқ
8. «Ленинград»	134,67	134,41	Қўйи Чирчиқ
9. «Коммунизм»	134,45	109,30	Оқдўғрон
10. «Правда»	134,16	129,73	Қўйи Чирчиқ
11. «Октябрь 40 йиллиги»	133,79	135,36	Янгийўл
12. Навоий номи	132,33	125,00	Оқдўғрон
13. «Ленинизм»	132,28	137,40	Янгийўл
14. «Победа»	131,29	142,67	Қўйи Чирчиқ
15. «Заря коммунизма»	130,75	131,30	Қўйи Чирчиқ
16. Хамид Олимжон номи	130,26	115,14	Оқдўғрон
17. Ленин номи	129,23	111,38	Янгийўл
18. Димитров номи	129,00	123,18	Қўйи Чирчиқ
19. Карл Маркс номи	128,18	117,02	Қўйи Чирчиқ
20. Энгельс номи	127,75	142,69	Қўйи Чирчиқ
21. Вотицев номи	125,74	110,72	Оқдўғрон
22. «Гулистон»	125,64	104,02	Пискент
23. Ленин номи	125,59	123,76	Қўйи Чирчиқ
24. Хамза номи	124,82	123,30	Бўка
25. Свердлов номи	124,11	116,85	Қўйи Чирчиқ
26. «Ленин йўли»	123,64	124,15	Бўка
27. Охунбобоев номи	123,59	109,69	Оқдўғрон
28. «Ўзбекистон»	123,12	115,35	Қўйи Чирчиқ
29. Терешкова номи	122,52	107,17	Ўрта Чирчиқ
30. Ленин номи	122,20	138,27	Бекобод
31. Карл Маркс номи	122,05	124,05	Бўка
32. «Победа»	121,72	109,23	Бекобод
33. «Ленинбод»	121,69	102,91	Оқдўғрон
34. Навоий номи	121,50	113,78	Бекобод
35. «Қизил Октябрь»	121,24	111,89	Чиноз
36. Свердлов номи	121,19	121,29	Ўрта Чирчиқ
37. Охунбобоев номи	120,98	125,09	Чиноз
38. Хамза номи	120,83	120,47	Қўйи Чирчиқ
39. «Коммунизм»	120,13	118,64	Бўка
40. Карл Маркс номи	119,50	175,40	Чиноз
41. Калинин номи	119,12	107,20	Оқдўғрон
42. «Ленинбод»	118,55	113,93	Бўка
43. Ленин номи	117,95	114,35	Пискент
44. Киров номи	117,79	137,64	Қўйи Чирчиқ
45. Киров номи	117,57	129,37	Чиноз
46. «Коммунизм»	117,50	106,33	Бекобод
47. Тийнахон номи	117,37	105,74	Бўка
48. Фрунзе номи	117,27	109,85	Янгийўл
49. Свердлов номи	116,28	106,55	Қўйи Чирчиқ
50. «Партия XXII съезда»	115,98	104,65	Янгийўл
51. Х. Турсунқулов номи	115,09	102,81	Янгийўл
52. «Москва»	114,57	135,00	Чиноз
53. «Северный маяк»	113,73	124,88	Ўрта Чирчиқ
54. «Партия XIX съезда»	113,67	115,39	Бўка
55. «УзССР 30 йиллиги»	113,40	130,00	Чиноз
56. «Интернационал»	113,06	108,59	Янгийўл
57. «Ленинизм»	113,00	127,00	Бўка
58. Навоий номи	112,75	143,25	Чиноз
59. «Октябрь 40 йиллиги»	112,37	112,31	Чиноз
60. «Партия XXII съезда»	111,79	105,95	Ўрта Чирчиқ
61. «Ленинизм»	110,33	105,48	Оқдўғрон
62. Охунбобоев номи	109,77	104,50	Пискент
63. Калинин номи	109,15	94,56	Янгийўл
64. Кен Пен Ха номи	108,91	121,67	Ўрта Чирчиқ
65. Жапон номи	108,74	81,83	Янгийўл
66. «Ленин йўли»	107,20	105,74	Ўрта Чирчиқ
67. Карл Маркс номи	107,09	100,96	Оқдўғрон
68. Куйбисев номи	106,26	79,96	Оқдўғрон
69. «Озод»	105,23	102,81	Оқдўғрон
70. Держинский номи	105,01	106,09	Бекобод
71. Фрунзе номи	103,57	106,44	Бўка
72. Тельман номи	103,35	103,96	Пискент
73. Ленин номи	103,28	100,47	Ўрта Чирчиқ
74. «УзССР 50 йиллиги»	103,22	105,68	Пискент
75. С. Раҳмон номи	100,71	129,75	Чиноз
76. Калинин номи	100,09	97,90	Пискент
77. Ильич номи	100,04	99,32	Бўка
78. Энгельс номи	100,00	169,09	Чиноз
79. Энгельс номи	99,95	103,11	Ўрта Чирчиқ
80. Куйбисев номи	94,40	85,22	Ўрта Чирчиқ
81. Намбул номи	93,60	91,00	Бўка
82. Карл Маркс номи	92,29	85,72	Ўрта Чирчиқ
83. «Партия XXI съезда»	92,24	196,75	Янгийўл
84. Иромова номи	91,16	69,15	Ўрта Чирчиқ
85. Свердлов номи	88,59	80,11	Пискент
86. «Коммунизм»	82,14	81,87	Ўрта Чирчиқ
87. Мичурин номи	70,07	70,66	Бўка

СОВХОЗЛАР

1. Волков номи	250,00	184,80	Қўйи Чирчиқ
2. «Коммунизм»	155,40	168,35	Қўйи Чирчиқ
3. «Партия XXIV съезда»	135,69	113,50	Чиноз
4. «УзССР беш йиллиги»	130,97	124,30	Қўйи Чирчиқ
5. «Янгийўл»	123,83	126,60	Чиноз
6. «Кўнорол»	116,86	126,60	Бўка
7. 2-«Далларзин»	112,29	121,38	Бекобод
8. 1-«Далларзин»	110,03	101,00	Бекобод
9. Ойбек номи	109,38	98,67	Бекобод
10. Сегибобоев номи	108,38	112,89	Оқдўғрон
11. 2-«Пискент»	106,42	88,08	Пискент
12. 3-«Далларзин»	104,37	106,42	Бекобод
13. ТИИМСХ ўқув таъриба ҳўжалиги	103,32	102,78	Ўрта Чирчиқ
14. Оқдўғрон	103,07	97,24	Оқдўғрон
15. Калинин номи	102,72	85,37	Ўрта Чирчиқ
16. 1-«Пискент»	101,67	88,70	Пискент
17. Бўка	99,70	85,11	Бўка
18. «Ленинград»	93,85	43,44	Бекобод
19. Киров номи ўқув таъриба ҳўжалиги	93,39	76,58	Ўрта Чирчиқ
20. 4-«Далларзин»	88,34	79,77	Бекобод

ЧИРЧИҚ ЯНГИЛИКЛАРИ

УЧ АВЛОД УЧРАШУВИ

Хурмат белгисиз ордени паҳар комсомол ташкилоти ешлар ўртасида интерна-ционал дўстлиги, ҳарбий-ватанпарварлиги ва меҳнат тарбиясида катта эътибор бермоқда. Шаҳарда ана шу мавзуда турли кечалар, учрашулар ўтказилмоқда.

Яқинда А. Навоий номи кинотеатрда «Уч авлод уч-рашуви» ўтказилди. Бунда Чирчиқ қурилишининг вете-

рани, кеска коммунист Х. Шокоров, 20-йиллар комсо-мол, пенсонер Т. М. Ар-каев, Узг Ватан уруши вете-ранни истефодаги офицер К. Миртовский, «Ўзбеки-маш» заводининг илгор то-қари, Ғалаба байрами олди-да суратга тушган А. Ла-тев ўртоқлар ешларга Ле-нин комсомолнинг босиб ўтган шояли йўли ҳақида мароқ билан гапириб берди-лар.

ҒОЙДАЛИ КОНФЕРЕНЦИЯ

«Ғойивий чиниққан, онгли коммунизм қурувчиларини тарбиялайлик». Ана шундай мавзуда яқинда ўтказилган иллий конференция ҳамма-да катта қизиқиш уйғотди. КПСС Марказий Комитети-нинг Бош секретари Л. И. Брежнев комсомолнинг XVII съезида сузлаган нутқ конференцияда асосий дастуруламал бўлди.

Шаҳар партия комитети-нинг секретари Н. Санченко «Ешларни коммунист руҳда тарбиялаш — муҳим партиявий иш» деган тема-да доклад қилди. Конферен-цияда ешларнинг сийсий ўқими, ешлар ва қонун, еш-лар тарбиясида меҳнат ко-лективларининг роли, она-ла ва мактаб ҳақида ҳам қизи-қарли докладлар тингланди.

Токин Алишбеева ва Озода Қосимовалар коллек-тивда ҳушмуомалалиги ва зарбдорликлари билан ҳурмат-эътибор қозонган. Бу чеварлар КПСС XXV съезди шара-фига авж олган социалистик мусобақада пешқадамлар си-фиди боришмоқда. Улар кундалик топириқларини мунтазам равишда 140—150 процентга етказиб бажариш билан бирга тиниқлаётган маҳсулотлар сифатининг яхшиланшига ҳам кат-та эътибор беришяпти. Қўйи йиллардан бери Тошкентдаги устки трикотаж фабрикасида меҳнат қилиб келаётган чевар-лар партияга наъбатдаги съездин улкан зафарлар билан кутиб олишга ҳаракат қилишяпти. Суратда: Т. Алишбеева ва О. Қосимовалар янги маҳсулотни қўздан кечиршмоқда.

А. Тўраев фотоси.

ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ—БЕШ ЙИЛЛИК ҚАНОТИ

ТАКЛИФЛАР САМАРАСИ

«Совет олимлари, инженерла-ри ва техниклари! Рационализа-торлар ва ихтирочилар! Халқ ҳў-жалишининг ҳамма тармоқларида фан-техника тараққиётини ҳар томонлама жадаллаштиришга, иллий ва конструкторлик ечимла-ри даражасини оширишга!».

Ушбу Октябрь Социалистик ре-волюциясининг 58 йиллиги муно-сабати билан КПСС Марказий Комитетининг Чақириқларида ана шундай миқсралар бер.

Дарҳақиқат, техника тараққи-етида рационализаторлар ва их-тирочилар салмоқли ўрин эгал-лайди. Новаторларнинг ҳаётга йўллама олиш ҳар битта тақли-фи давлатга кўп фойда келтира-ди. Тийнахон миллион сўмлар бунёдга келди. Хар бир новатор ишчаннинг фаолияти ироқларга қиёсанса, завод миқсиди улар катта бир дарёни ташкил қила-ди. Мисол: В. И. Ленин номи Олмалиқ кон-металлургия ком-бинати мис эритиш заводининг рационализатор ва ихтирочилари якуновчи йилнинг биринчи яр-мида 110 тақлифни ишлаб чиқа-ришга жорий этдилар. Улардан келадиган йиллик натижаси фой-да — 160 минг сўмга тенг. Ҳазза-гай дарас. Бу — қорхона — ушбу муайян замор. Бирок, бундай натижага ўз-ўзидан эришилгани йўқ. Маана шу бигина рақам ор-тида завод техника индустрия-нинг тинимсиз изланишлари, уй-қувиш тушлар, тортишулар ва бахсалар, жонсиз қороз юзидида қизамагон жон киритиш — ҳаётга йўллама бериш йўлида сарф бўлган куч-қувват ва асаблар, ни-ҳоят, унинг натижаси самарасини қўрғандаги қувончлар етди...

Хар бир рационализаторлик ва ихтирочилик тақлифни, таъбир жоиз бўлса, индустриянинг фарзанд дейиш мумкин. Аввал у йил эъти мининг аллақандайд пайдо бўлади, аста-секин ишчи етла-ди, қоргога тушади. Сўнг эса, вақти-соати келиб ёруғ дунёга се-

лади... ишлаб чиқаришга жорий этилади... Мис эритиш заводига индуст-рия ишчилар, инженер-техник хо-димлар аниқгина. Улар якуновчи йилда ўзаро социалистик мусоба-қани авж олдириб, қувончли ютуқ-ларини қўлга киритишяпти. Тақли-флар самараси ақлол кўзга ташлашиб турибди: қўллаб мате-риал ва хомашё тежаб қилинган, техника ва технология тақомил-лашмоқда, оғир қўл меҳнати би-лан бажариладиган операциялар машиналар зимасига юкляништи, меҳнат унумдорлиги ўтган йил-лардаги нисбатан сезиларли до-рақалда ормоқда. Шунингдек, кам сарф билан кўп ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришда асо-сий омиллардан бири — тақлиф-ларнинг жорий этилиши бўлиб қолмоқда.

Мис эритувчиларнинг КПСС XXV съездини муносиб совғалар билан кутиб олиш йўлида эриша-ётган барча ютуқларида новатор-ларнинг ҳиссаси катта бўлмоқда. А. Шипшин, В. Сиротин, В. Ма-небура, А. Зарегнев каби ишчи ва хизматчилар бу борада пешқа-дамлар сафидан ўрин олишган. Уларнинг номи заводнинг «Энг яхши рационализаторлари ва их-тирочилари сифатида тилга оли-нади».

Индустрилик тақлифлари деяр-ли барча участкаларда жорий этилмоқда. Ўтган даврда 1920 минг киловатт-соат электр энер-гияси, 1814 гигакалория иссиқ-лик энергияси, 2,5 тонна шартли ёқилга тежаш муваффақ бўлин-ди. Биргина рационализаторлик тақлифи ҳар йили 1400 минг ки-ловатт-соат электр энергиясини тежаш имконини беради.

Рационализаторлар Г. Ситни-ков, А. Кирченко, А. Шипшин-ларнинг тақлифи бу йилги янги-ликлар орасида энг самаралилари-дан бири бўлди. Улар бу янги-лиқни яратиш устида ўзоқ муддат ишладилар. Анод пецларининг

СОВЕТ ДАВЛАТИ—БУЮК ҒАЛАБА ТАШКИЛОТЧИСИ

«Улуу Ватан урушида совет халқининг герман фашизм устидан қозонган ғалабаси янги интиқомий ва давлат тузумининг тантанаси бўлиб ва жаҳондаги биринчи социалистик давлатнинг яшашга қобилиятини ва тошметиндек мустақам дини яққол исбот қилди».

КПСС Марказий Комитетининг «Совет халқининг 1941—1945 йиллардаги Улуу Ватан урушида қозонган Ғалабасининг 30 йиллиги тўғрисида»ги қарориди шундай дейилган.

Қаҳрамон совет халқининг ваҳший фашист босқинчиларга қарши олиб боришда курашда эришган тарихий ғалабаси асрлар оша ҳам катор инсоний томонидан интиқомдорлик билан қўйиб олинган. Бу курашда ва ғалабада барча совет кишилари, коммунистлар ва комсомоллар, инчилар ва колхозчилар, ҳарбий хизматчилар ва зейналар, аёллар ва партизанлар тарихда мисласи жасорат намуналарини кўрсатдилар. Ватанимиз озодлигини, социализм ютуқларини сақлаб қолдилар. Буюк ғалабани кўлга киритишда Совет давлати ва унинг ҳарча органлари салмоқли ҳисса қўшди.

Коммунистик партия совет халқининг фашистлар Германиясига қарши олиб борган курашининг илҳомчиси ва раҳбари. Совет давлати эса бу курашнинг ташкилотчиси бўлди.

Совет давлатининг партия раҳбарлигида В. И. Ленин васиятларига мувофиқ мамлакатни мудофаа қилиш юзасидан урушга — социализм қурилиши йилларида олиб борган интисодий, техникавий, ташкилий ва ҳарбий чоралар билан фашизмга қарши кураш даврида катта роль ўйнади. Уруш бошлангич билам Комунистик партия ва Совет давлати партия, бунга совет халқининг герман фашист босқинчиларига қарши умумхалқ, аҳолида, аҳоли ва озоли курашида қайириди. Совет давлати уруш даврида бевосита Ватанин мудофаа қилиш, фронт ва фронт орқасидан ишларни ташкил этиш, мамлакатнинг барча куч ва воситаларини хавфли ва ёвуз душманга қарши курашга сафарбар қилиш юзасидан жиддий аҳамиятга эга бўлган ишлар қилди. Ҳамма нарса фронт учун, душманга тезроқ ва кучли зарба беришга қаратилди. Бутун партия ва давлат органлари фаолиятини халқ хўжалигини, ҳарбий ва аифаларни ҳал этишга қаратилди.

Уруш даврида мамлакатимизда олиб боришган интисодий-хўжалик, интиқомий-маданий, ҳарбий-халқаро характердаги катта ва мураккаб ишларни ўз вақтида ҳал этиш учун Совет давлатининг бутун механизми, барча совет давлат апарати аниқ ва самарали ишлаб турди. В. И. Ленин таъкидлаган эдики, «...модомки иш урушга бориб етган экан, ҳамма нарса уруш манфаатларига бўйсундирилиши лозим, мамлакатнинг бутун ички ҳаёти урушга бўйсундирилиши лозим, бунда заррача ҳам иккиланган йўл қўйиш мумкин эмас».

Улуу Ватан уруши даврида Совет давлатининг барча конституцион органлари етчиллик билан ўз ваколатларини амалга ошириб турган бўлса-да, уруш тўғрисидаги вазиятда келган шартот давлат апарати ва унинг ишлари бирмунча қайта қуришни талаб этди. Давлат апаратини уруш ахтисларига ва шартотига мослаш мақсадида раҳбарлик шакллари ўзгартирилди. Совет давлатининг фармойиш берувчи ва ижроия функцияларини одаддагидан кўра кучайтирилди, давлат апарати ҳодимларининг интиқомий, уюшқоқлиги ва масъулияти оширилди. Давлат апарати ишида уруш ва бошқа масалаларни марказлашган ҳолда ҳал этиш принципи кучайтирилди.

Давлат апаратидаги ўзгаришлар, аввало, янги органлар тузилишда иборат бўлди. 1941 йил 30 июлда СССР Олий Совети Президиуми, ВКП(б) МК ва СССР Халқ Комиссарлар Совети мамлакатдаги факультетлар шартотини ва совет халқининг душманга қарши курашини тезлик билан ташкил этиш зарурини ҳисобга олиб, И. В. Сталин раислигида Давлат Мудофаа Комитетини ташкил этди. СССРда бутун ҳокимият шу комитет қўлига ўтди. Унинг барча қарор ва фармойишлари ҳамма ҳарбий, партия, совет ва жамоат ташкилотлари ҳамда граждандар томонидан сўзсиз бажарилиши лозим эди.

Душманга қарши курашда курашни ташкил этиш, саноат, транспорт ва қишлоқ хўжалигини ҳарбий янги солиб юбориш йўли билан янги ҳарбий хўжалигини барпо этиш, уруш даврида армия ва аҳолини озиқ-овқат ва саноат моллари билан таъминлаш, давлат халқхўжалигини мустақамлаш, давлат ва партия-жамоат апаратларининг барча кучини ҳарбий вазифаларни бажаришга сафарбар этиш каби йирик ва энг муҳим масалалар Давлат мудофаа комитети ваколатига берилди.

СССРнинг бевосита фронтлол районларида Давлат мудофаа комитетининг бўйсунган шакли мудофаа комитетлари ҳам ташкил этилди. Уруш давридаги ҳарбий ахтисларнинг ҳисобга олиб СССР ташкилотини ҳалқ комиссарлиги тузилиди, СССР умумий машина-созилик халқ комиссарлиги эса мисомет курашлари халқ комиссарлигида айлангилди.

Давлат мудофаа комитети ва бошқа факультетлар органларининг барпо этилиши билан СССР олий ҳокимият ва идора органлари фаолияти тўхтаб қолмади, балки бу органлар мудофаа комитети раҳбарлигида, унинг билан ена-ён турли ишларда ва уруш давридаги вазифаларини ҳал этишда катта роль ўйнади. Бунда СССР Олий Совети Президиуми, СССР Халқ Комиссарлар Совети, халқ комиссарликлари, интиқомчи ва автоном республикалар ҳамда барча маҳаллий давлат — органларининг ҳарбий, хўжалик ва маданий-саноатий характердаги вазифаларини ўз вақтида ишлагани билан бажариш тўғрисидаги қарорларни лозим. Масалан, СССР Олий Совети 1942 йил июнида СССР билан Англия ўртасида гитлерчилар Германиясига унинг ширкларига қарши урушдаги интиқом, ҳамкорлик, урушдан кейинги даврада ўзаро ердан тўғрисидаги Шартномани тасдиқлаш масаласини муҳомама қилди. 1941—1945 йилларнинг оғир шартотидан Совет давлати вакиллари органлари — Советларнинг сессияларини ўз вақтида қайириш ва ўтказиш аниқ қийинлиги натижасида СССР Олий Совети ўз сессияларини уч мартагина ўтказишга муваффақ бўлди.

Улуу Ватан уруши йилларида СССР Халқ Комиссарлар Совети мамлакатни идора қилиш ишлари билан шугулланар экан, мудофаа, эвакуация ва фашист босқинчилардан озодалган районларда халқ хўжалигини тиклаш каби соҳаларда улкан чора-тадбирларни амалга оширди. Совет ҳукумати ойдада турган кенг миқёсдаги ва-

зифаларни ўз вақтида бажариш учун СССР ХКС қошида ҳарбий хизматчилар олинган давлат таъминоти ва маданий шартот яратиш Бошқармаси, ишчи кучларини ҳисобга олиш ва тақсимлаш Комитети, аҳолини эвакуация қилиш бўйича Бошқарма, архитектура ишлари бўйича Комитет каби бирнеча муваққат, факультетда бошқарув органлари ташкил этилди. Бундай органларнинг айримлари СССРнинг ғарбий районларидан эвакуация қилинган саноат корхоналарини жойлаштириш, эвакуация қилинган граждандарга ва оилаларга ердан кўрсатиш мақсадида Ўзбекистон ва бошқа бирнеча интиқомчи республикалар ҳукумати ҳузурида ҳам тузилган эди.

1942 йил ноябрда СССР Олий Совети Президиуми немис-фашист босқинчилар ва ширкларининг ёвузликларини ҳамда уларнинг граждандарга, колхозларга, жамоат ташкилотларига, СССР давлат корхоналари ва муассасаларига етказган зарарларини аниқлаш ва текшириш бўйича Факультетда Давлат Комиссиясини тузди.

Совет ҳукумати айрим соҳалар бўйича факультетлар органлар тузишдан ташқари уруш йиллари ҳарбий ва халқ хўжалигини тиклаш бўйича муҳим ишларни ўз бевосита амалга оширди. Уруш бошлангич билам СССР Халқ Комиссарлар Совети ВКП(б) МК билан биргаликда совет халқининг душманга қарши кураш программасини ишлаб чиқиб, барча партия ва совет ташкилотларининг ишлари ҳарбий янги солиб юбориш тадбирларини белгилди.

Шуниқсик, ХКС СССРнинг 1941—1942 йилларга мўлжалланган ҳарбий-хўжалик планини тузиш тасдиқлади. Бу планда партия ва давлат органларининг, республикалар ва областларнинг ҳарбий маҳсулотлар ишлаб чиқариш, йирик саноат корхоналари ва аҳолини СССРнинг шарқий районларига қўчириш каби соҳалардаги вазифалари белгилан берилди. Бутун уруш даврида СССР халқ хўжалиги ишлаб чиқариш ҳарбий ахтисларга бўйсундирилган ҳолда олиб борилди. Шуниқсик, СССР Халқ Комиссарлар Совети фашист босқинчилардан озодалган район ва областларда саноат, қишлоқ хўжалиги, транспорт, маданий муассасалар ва уй-жой фондларини тиклашга катта эътибор берди. Шу мақсадда 1943 йил августда СССР ХКС ва ВКП(б) МК «Немис-окувациясидан озодалган районларда хўжалигини тиклаш бўйича зарур чоралар тўғрисида»ги қарорини қабул қилди.

Қарорга мувофиқ СССР Ҳукумати интиқомчи ишларни қилиш бўйича Комитет ташкил этилиб, бу ишга раҳбарлик қилиш ва ҳукуматнинг бу районларга тегишли қарорларининг бажарилиши устидан назорат қилиш вазифалари унга юкланди. Бу Комитет завод, фабрика, шахталар, қонлар, темир йўл, МТС, колхоз, мактаб, насал-хона ва бошқа объектларини тиклаш бўйича катта тадбирларни амалга оширди.

Уруш натижасида ҳосил бўлган катта ваайронликлар тез мудатда қайта уй-жой қурилишини ривожлантириш вазифасини қўйди. Шу муносабат билан бир қатор республикаларда, айниқса, урушдан катта зарар кўрган республикаларда граждандар уй-жой қурилиш халқ комиссарликлари ташкил этилди.

Сўнгра, совет давлат апарати ишга, айниқса, саноат ва қишлоқ хўжалигига раҳбарлигини яхшилаш учун уруш даврида мамлакатимизда 23 та янги область таш-

кил этилди. Уруш даврида социалистик индустриянинг ҳамкорлиги янгида мустақамланди, ва интиқомчи республикаларнинг хўжалик мудофаа ва ташқи муносабат масалаларида бирмунча кенгайди.

Уруш даврида содир бўлган барча ўзгаришлар ва совет давлати апаратининг бутун фаолияти Ватанимиз шон-шўҳратини, мустақиллиги ва озодлигига ҳамда, хуруж қилган герман-фашист босқинчиларга аёвсиз зарба бериш ва уларни тор-мор қилиш ишга қаратилди ва бунда озодлик, мустақиллик ва адолат курашисини бўлган қаҳрамон совет халқи, капитализм устидан социализм, гитлерчилар Германиясига устидан Советлар мамлакатини буюк, оламшумул тарихий Ғалаба қозонди.

Урушдан кейинги босиб ўтилган 30 йиллик даврда Совет давлати интиқомий-интисодий тузумлари туралча бўлган давлатлар билан тинч-отуру яшаш, халқаро назорат остида ёлмаси ва батамом курашсизланиш, капитализм ва социализм системалар ўртасидан кескинлиги юмшатиш борасидаги курашга катта ҳисса қўшиб келмоқда. Айниқса, КПСС XXIV съезди белгилан берган Тинчлик программасини амалга ошириш йўлида партия ва совет ҳукумати тинмай курашмоқда.

Иккинчи наҳон урушдан кейинги даврда империализм системасига жиддий зарба берилди: Европа ва Осиёда бирнеча янги социалистик давлатлар вужудга келди: империализмни мустақамлаш системасига қарши миллий-озодлик кураши натижасида Осиё, Африка ва Лотин Америкасида қўлаб давлатлар ўз сёвсий мустақиллигини қўлга киритди. Бироқ, империализм ўз табиигини умуман ўзгартирган йў.

Шундай экан, Совет давлати ҳозирги тинчлик шартотида ҳам СССР Курали Кучларини ва Ватанимиз мудофасини янги адротишга мустақамлашга, граждандар мудофасига ишларини — ривожлантиришга, кўнгуллик мудофаа ташкилотларини ишлари жонлантиришга, социалистик давлатлар билан бу соҳада ҳам ҳамкорлик қилишга ва ўзаро ердан кўрсатишга ҳаракат қилмоқда.

Урушдан кейинги тинчлик йилларида Совет давлати ўзининг ҳарбий-мудофаа функцияларини изчиллик билан амалга ошириб келмоқда. СССР Конституциясининг 14-моддасига мувофиқ СССР мудофасини уюштириш, СССРнинг барча Курали Кучларига раҳбарлик қилиш, интиқомдор республикалар аскарини тузилмаларини уюштиришда дастур бўладиган асосларини белгилан, давлат халқхўжалигини қўриқлаш, уруш ва сулҳ масалаларини ҳал қилиш СССР Иттифоқи олий давлат ҳокимияти ва давлат идора органлари ваколатига берилган.

Совет давлатининг социализм ғалабалаштириш ва жонжагон мамлакатимизни мудофаа қилиш функциясини Комунистик партия раҳбарлигида амалга оширилмоқда. КПСС Программасида кўрсатилгани, империализм сақлаиб қолар экан, агрессив урушлар хавфи қолаверди. КПСС социалистик Ватанин ҳимоя қилиш, СССР мудофасини, Совет Курали Кучларининг қудратини мустақамлашнинг партиянинг, бутун совет халқининг муваддас бурни, социалистик давлатнинг энг муҳим функцияси деб билади.

М. ФАЙЗЕВ,
У. ЧОРИЕВ,
юридик фанлари кандидатлари.

ДУНЁ ОВОЗИ Чет эл хабарлари

МУСТАҚИЛЛИК АРАФАСИДА

ЛУАНДА. 11 ноябрь. (ТАСС ва «Правда» махсус мухбирлари). Соат 12 дан 15 минут ўтганда Португалиянинг Анголадаги олий комиссари адмирал Леонел Кардозу ҳукумат саройининг катта залига тўпланган Ангола ва чет эл мухбирларига бутун ҳокимият тўла равишда Ангола халқига топириланлиги тўғрисидаги баёотини ўқиб берди.

«Ангола халқлар ҳамжамиятига қўшилган, Португалия эса Африка қитъасидан узиб-кесиб чиқиб кетайтган халқларимиз тарихида тоғт муҳим бўлган маъна шундай пайтда, дейила-

ди мазкур баёотда, мен сизларга мурожаат қилаётиман».

Олий комиссар Португалиядаги фашистлар режимига қарши ташланган кенгайиб Португалия—Ангола муносабатларининг ривожланиш тарихига тўхталиб, сўнгра Ангола мустақиллиги расмий равишда эълон қилинганлиги тўғрисида 3 моддалан иборат бўлган текстнинг мазмунини ўқиб эшиттирди. Шу моллардан иккинчисида бундай дейилди: «Португалия Республикаси президенти номидан мен (1975 йил 11 ноябрь 00, соатдан бошлаб) Ангола мустақиллигини ва унинг батамом суверенлигини тантанали равишда эълон қиламан, бу мустақиллик ва суверенлигини гарантисия Ангола халқидир, бу мустақиллигини қай тарзда амалга оширишни ҳал этишга ангола халқининг ўзи ҳақлидир».

«Шундай қилиб, — деб таъкидлади адмирал Кардозу, — Португалия шу мамлакатда 500 йил чамаси турганда кенгайиб Ангола халқларини қўлга топириди».

Баёотнинг охирида бундай дейилди: «Яшасин Португалия! Яшасин мустақил Ангола!».

Винобарин узоқ кутилган

дақиқа бошланди. Ангола халқи учун улуғ бўлган маъна шу воқеани рўёбга чиқариш йўлида ўн минглаб ватанпарварлар мустақамлаш чалқига қарши Ангола халқ озодлик ҳаракати (МПЛА) раҳбарлигида кураш олиб бориб ўз жонларини фидо қилдилар.

Пойтахтнинг ҳамма жойида: («МПЛА» — Э У Пору, У Пору — Э МПЛА), («МПЛА» — халқнинг ўзи, Халқ — МПЛанин ғўзи) деган сўзлар ёзилган плакатлар кўча ташланган турганлиги ҳам тасодифий эмас. Ғарби олий комиссарининг баёотидида, ҳокимият Ангола халқи қўлига топирилади, деган сўзларга ёзилган бўлса-да, аммо фақат Ангола озодлик ҳаракатининг мамлакатнинг бутун халқи номидан иш қилишга ҳақли эканлигини бутун дунё билади.

Португалиянинг охириги солдатлари ва офицерларини Ватанига олиб кетайтган португалия ҳарбий кучларининг кемадари Луанда портдан жунамоқда, худди шу пайтнинг ўзига эса Пойтахт аҳолиси анголаликлар асрлар бўйи орау қилган энг тантанали пайт мустақиллик эълон қилинганда пайтга ҳоҳирлик кўрмоқда.

И. УВАРОВ,
О. ИГНАТЬЕВ.

ҚЎШИҚЛАР ФЕСТИВАЛИ

ХЕЛЬСИНКИ. 10 ноябрь. (ТАСС). Бу ерда «Антиимпериализм бирдамлик учун, тинчлик ва тараққиот учун» деган виор остида биринчи Хельсинки халқаро қўшиқлар фестивали бошланди. Фестивалининг мақсади — иккисонарларнинг ва халқлар ўртасидаги дўстлик учун курашмаётган барча тараққиқларпар маданият арбобларини бирлаштиришга қўмақлаштириш.

Фестивалда қатнашмоқ учун Совет Иттифоқи, Германияда Демократик Респуб-

ликаси, Куба, Чехословакияси, АКШ, Португалия, Италияда хаваскор ва профессионал ашулчи-созаналар ансамбллари ва яқин-хон иккисонар келинди. Фестивалда курашмаётган Чили халқи намоёндалари ҳам ўз маҳоратларини намоиш қилдилар. Совет Иттифоқи номидан Минскдан келган ансамбль қатнашмоқда.

Фестиваль қатнашчилари Финляндияда пойтахтдан ташқари Темпере, Турку, Ювяскюла ва бошқа шаҳар-

ларда концертлар берадилар.

Финляндияда Комунистик партиясини раисининг ўринбосари П. Синисало «Ғисдония» газетаси мухбири билан суҳбатда уқтириб айтдики, биз Хельсинкидаги халқаро қўшиқлар фестивали тараққиқларпар маданият ашроқларининг ҳамкорлигини кенгайтиришга, халқаро антиимпериализм бирдамлигини мустақамлашга хизмат қилувчи муҳим воқеа, деб қизгин табриқламоқдамиз.

МУҲИМ ПРОБЛЕМАЛАР МУҲОКАМА ҚИЛИНМОҚДА

МОГОДИШО. 11 ноябрь. (ТАСС). Сомали Демократик Республикасининг давлат ва жамоат ташкилотларини ишлари тақрибларини ўртолқилиш мақсадида бу ерда ўтказилган конференциянинг иштирокчилари мамлакатни миллий ривожлантиришга доир бир қанча масалаларни муҳокама қилдилар.

Турли маҳкамаларнинг вакиллари, жумладан қишлоқ хўжалиги соҳасида озиқ-овқат маҳсулотлари билан ўз-ўзини таъминлашга эришишни, шунингдек қишлоқ хўжалик маҳсулотларини экспорт қилишни кўлайитириш мақсади қилиб қўй-

ган ҳукуматнинг янги сёбатини бажариш чораларини муҳокама қилдилар. Бунинг учун ирригация системаларини ривожлантириш йўли билан экни майдонларини кенгайтириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг қатъий нархини белгилан, шу маҳсулотларни қайта ишлайдиган янги корхоналар қуриш, кенг қўламада малакали мутахассислар таъбирлашни уюштириш мўлжалланади.

Конференция иштирокчилари кўп йил давом этган кургоқчилик оқибатларини тугатиш мақсадида ҳукумат белгиланган программага катта эътибор бердилар.

НАРХЛАР ОШМОҚДА

ВАШИНГТОН. АҚШда инфляция суръатлари яна тезлашди. Меҳнат министрлигининг берган хабарига қараганда, октябрь ойида улуғрчи нархлар 1,8 процент ошган. Бу йил нархлар бир ойда ҳақ қачон шунчаки кескин равишда ошмаганди. Шу йилнинг август-октябрь ойлари давридада Қўшма Штатларда улуғрчи нархлар йилига 13,5 процент ҳисобиди ошиб берди.

ПАРИЖ. Иқтисодий ҳамкорлик ва ривожланиш ташкилоти вакилининг берган

хабарига айтилишича, шу ташкилотга аъзо бўлган мамлакатларда кенг истеъмол молларининг нархлари 1974 йилнинг сентябидан шу йил сентябига оингача бўлган даир ичда 10,5 процентга янги кўтаришган. ЛОНДОН. Кейинги 12 ой ичда Англияда озиқ-овқат маҳсулотларининг нархлари 20 процент чамаси ошди. Шу маъмулотларини эълон қилган «Гроуерс» журналин ҳафтаининг ўзидангина нархлар 1 процент ошди, деб ёзади.

САМАРАЛИ ЯКУН

Колхозимиз пахтакорлари Улуғ Октябрь байрами арафасида, КПСС XXV съезди шарафига бошланган кетган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб энгмага олинган юксак социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Уша кунгача давлатга 5375 тонна юқори сифатли пахта сотилди. 1666 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 24,5 урнига 32 центнердан ҳосил олинди.

Пахта терими тез суръатлар билан давом этди. Халқ хўжалик плани қисқа муддатда бажарилиди. Терим машиналари ҳар қачонгидан уюмлаи ишлади. 5335 тонна пахтанин 3955 тоннаси машинада териб олинди. Ҳар бир машина билан 147 тонна пахта терилди.

Колхозимизда ҳосилдорлик йилдан-йилга кўтари-

либ боришти. Илгариларин ҳар гектар ердан кўп деганда 25—28 центнер атрофида ҳосил олинган эди, бу йил 32 центнердан ошди. Бунга бир қатор илгор бригада аъзолари муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Толи Азизов бошлиқ бригада 280 гектар пахта майдонига эга. 50 центнерчилар ҳаракатига қўшилган шу бригада аъзолари ҳозиргача ҳар гектар ердан 39 центнердан кўпроқ ҳосил кўтардилар.

Деҳқон Каримов, Мустафо Музаффаров, Робия Каримова, Элман Жамоллов, Гани Одилов бошлиқ бригада аъзолари ҳар гектар майдондан 33—34 центнердан ҳосил топиридилар. Колхозимизда энг орқадан қолган бригада ҳам гектаридан 28 центнердан ҳосил олади. Айни кунларда Аҳмад Мусаев, Сулҳасанов, Карим Маматқулов, Раҳмат, Ортиқов сингари механик-

ҳайдовчилар номини фахрланиб тилга оламиз. Шулар каби механикаторларимизнинг фидокорона ҳалол ҳиссатларини туғайли 3955 тонна пахта машина билан териб олинди.

Хўжалигимизда ҳосилдорлигини ошириш учун йил бошида бир қатор тадбирлар амалга оширилди. Ердан унумли фойдаланиш учун 7, 8, 9, 16 ва 17 бригадаларининг ютекеке ерлари текисланди. Ерлар сўғориш, тракторларининг яхши ишлаш учун қўлай ҳолга келтирилди. Кадрлар яхши танланди. Айниқса, қобилиятли, ташкилотчи кўпгина ёшлар бригадаларга ҳавас ва зўр иштиёқ билан раҳбарлик қилишяпти. Халқимизнинг сўзларига қўлоқ солиди, янги масалаларини амалга ошириш. Колхозчиларга ҳақ тўлаш тўғрисида қўйилди. Бу йил айниқса, сўғориш ишларига катта

эътибор берилди. Ялғари колхозимизда 5 та насос бор эди. Бу йил қўшани сўғориш даврида 3 та насос ишлаб турди. Далада ишлаган сув йилга нисбатан гектарига 1 сўм оширилди. Уларга қўлай маданий шартот яратилди. Шу каби бир қатор амалий тадбирлар туғайли колхозимизда ҳосилдорлик ошди. Халқ хўжалик планини, социалистик мажбурият муваффақиятли бажарилди. Қатъий пландан ташқари 1694 тонна пахта сотилди.

Бу КПСС XXV съезди шарафига бошланган кетган умумхалқ социалистик мусобақасининг самарасидир. Халқимиз социалистик мусобақани авж олдириб пахтачилик, чорвачилик ва хўжаликнинг бошқа соҳаларида қувончли натижаларга эришдилар. Колхозимизда туққизинчи беш йиллик планга мувофиқ пахта, пилла, чорва, мева ва бошқа маҳсулотлар еттиштириш планлари ошириб бажарилди. Илгари чорвачиликдан хўжалигимизга катта зинъ кўра эди. Бу йилдан бошлаб чорвачилик соҳаси ўз-ўзини қопламоқда.

Пландан ташқари топирилган пахта учун бу йил кўпгина соф дорамад оламиз. Бундан ташқари колхозчиларга бутун эа бўйи ишлаган пулниинг ҳар сўмига йил охирида 75 тиын берилган бўлса, бу йил 95 тиындан тўланган. Шундай қилиб туққизинчи беш йилликнинг сўғити йили қувончли якунланмоқда.

Эришилган ғалабадан руҳланган колхозчиларимиз келгуси йил мўл ҳосил учун замин яратиш тадбирларини ҳам амалга оширмоқдалар. Ҳозиргача 1666 гектар пахта майдонидан 800 гектари тозаланиб қорчиқа қилишга тайёрлаб қўйилди. 4 та трактор бошқа экинлардан бўшган ерларни пулдор қилишти. Ҳосилдан бўшган пахта майдонларининг ҳар гектарига 150—200 килограммдан аммофос солиняпти. Ремонтдан чиқариб қўйилган 10 та ҳайдор трактори билан эртанидиз кузги шудгорни бошлаб юборамиз.

З. ИСХОҚОВ,
Бўка районидаги «Ленин йўли» колхозининг раиси.

Совет Карелиясининг пойтахти Петрозаводск ва Нойбранденбург (ГДР) дўстлашган шаҳарларид, Нойбранденбургдан Петрозаводскга округнинг энг яхши курашчилардан иборат делегация келди. Монтаячилар янги микрорайонда турар-жой бинолари қураётган Петр Лисининг бригадасига қўшилдилар. Бу бригада сентябрь ойида уч қават урнига зарбдор меҳнат қилиб бинонинг тўрт қаватини монтая қилдилар. Суратда: ГДРда хизмат кўрсатган курувчи-монтаячи Руди Шмидт (чапдан иккинчи) ҳамкасбларига эсдалик вазифасини топиримоқда. С. Майстерман фотоси. ТАСС фотохизмати.

коммутатор — 330249 дан
330258 гача
Эълонлар — 338142.